

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

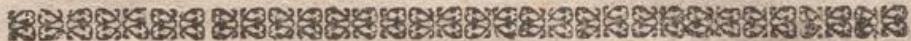
Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. 2. Regum, in quibus
describitur Achitophelis spretum consilium, ejus cura de disponenda domo
sua, & secuta mors. Absolonis interitus Davidi Luctus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

non tantum probra sed & lapides contra illum jaētante : ob oculos
mentis tibi pone Christum à Scribis & Pharisæis, quos frequenter Hy-
pocritas vocavit, instar Davidis fugitivum, & mellenis opprobriis af-
fectum. Proin laudabilē zelō cum Abisai in te excandesce ; afferens
cum illo : quare maledicit canis moriturus Domino meo Regi, toties peccan-
dō in ipsum, vadām, & gladiō mortificationis amputabo caput ejus v. 9.
& 10. cit. capitū 16.

FASCICULUS XLI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

*Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. 2. Regum, in quibus describitur Achitophelis spretum consilium, ejus cura de disponenda domo sua, & secuta
mors. Abslonis interitus Davidi Luctus.*

N. 275. Considera I.

Quām multos sit reperire etiam inter Christianos, qui Achitophelem imitantur : circa finem vitæ suæ cum eo tantum solliciti de disponenda domo sua, animam verò vejuti rem nihili ducendam ex uncino suspendentes, dum de ejus æterna salute parum cogitant ; cùm tamen toties audieriat verba Christi Matth. 16. dicentis : quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur ? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua ? Prophetā regius ad ultima vitæ per insidias hostis sui deductus exclamat Psal. 114. circumdederunt me dolores mortis. At quæso : quid has inter angustias primum à Deo adjutore petit ? an Angelum fortē, qui hostem profliget ? an fideles amicos, qui desolatum consolentur, aut mortui hæredibus succurrant ? neutrū ex his efflagitans, solummodo precatur : O Domine ! libera animam meam. Quare etiam Psal. 118. canit : anima mea in manibus meis semper. In quæ verba S. Bernardus Serm. 3. de vigil. Nativit. Dom. ait. Sicut quod in manibus tenemus, non facile obliviscimur, sic nunquam obli-
vise-

viscamur negotium animarum nostrarum, & illa cura vigeat principaliter in cordibus nostris. Scis Christiane Lector, tanti esse animæ tuæ salutem, ut ipsius gratia Deus induerit hominem, horrendis sacrum corpus objiciens tormentis. Scis: ex salute animæ tuæ dependere felicitatem æternam, hæc verò perditæ pœnas æternas. Scis: omnia tibi à Deo dupliciti in numero esse data; adeò, ut videoas dupliciti oculò, audias dupliciti aure, palpes dupliciti manu, ambules dupliciti pede, ut sic unō, ex talibus membris perditō, alterum adhuc supersit, quod absentis defectum suppleat: unicam autem largitus tibi sit animam, quæ temel perditæ perdideris omnia. Quid quæso daret miserrimus Architophel cum innumeris in Inferno detentis pro unico temporis momentō, in salutem animæ applicandō? ah! quām calidis lacrymis deflet deflebitque æternō gemitu tempus illud, quod ni nisi corporis sui curâ maledicatur, sibiique ipsi pessime consulens consumplit. Sed neque hujus miserrimō statu perterritus resipiscit Christiane Lector, qui totus occupatis in negotiis, quæ corpus concernunt, sat temporis habens pro acquirendis divitiis, pro frequentandis conviviis, pro visitandis amicis, pro instituendis lusibus; pro procuranda autem animæ tuæ salute vix unam reperishorulam. S. Chrisostomus homil. de anim. refert: Philosophum existisse, qui præpotentis cuiusdam viri domum, aurō ubique fulgentem, tapetibus pretiosissimis exornatam ingressus, cùm vidisset, ipsum quoque pavimentum stragulis magnō pretiō exornatis coniectum, in faciem Domini exspuerit: de qua inurbanitate reprehensus, ocius se excusaverit: dicens: se nuspian in hac tam elegantur exornata domo reperiisse locum viliorēm ipsius Domini facie. Ex qua historia (ficta, an vera sit? planè nescio) pulcherrimum morale desumit aureus iste Doctor, eos homines condemnans, qui nulli alteri rei tantam adhibent operam & studium, quam ut bona sibi acquirant, ad delitiose tractandum corpus, dum interea pretiosissimam sibi à Deo inditam animam prorsus negligunt. Vide, inquit, quām sit ridiculus, qui exteriora nimis sollicitè exornat, & apud omnes, qui mentis compotes sunt, est contemptibilis; & merito sanè: nam cùm parietes quidem & solum, aliaque omnia accurratè exornat, animam verò velut pannis obsitam, squalentem, jejunantem, plenam vulneribus ab innumerabilibus canibus laceratam negligat, quondam suppliū non sustinebis? primum opus, quod Christus divini brachii monstravit potentiam, Marco & Lucā testibus existere dæmones ex obsessis

B b b

corpo-

corporibus ejecti, dein secuta sunt alia miracula, in curandis corporibus ab illo exercita. Causam hujus observat citatus Doctor Homil. 12. in cap. 8. Matth. aliam non fuisse, quam ut ostendat, curandæ animæ ante omnia alia negotia insistendum: cui tamen pro dolor! è diametro repugnamus, utpote qui quævis alia negotia præmittimus nullâ habità ratione salvandæ animæ. Si vel unus digitus laboret, non dicam integra manus vel pes, non dicam caput vel pectus, varia si non omnia seponuntur negotia, & unico huic, membro videlicet tam parvo ocius sanando intendatur, animæ verò per peccatum mortale penitus mortuæ, ad vitam gratiæ per poenitentiam revocandæ alia etiæ levissima præponuntur negotia. Non una olim Roma, sed totus etiamnum Orbis ridet Heliogabali stupendam illam stultitiam, quam Romanæ de illo referunt Historiæ, fuisse nimis tam vesanis amoribus addictum suo equo, ut eundem in mensa sua convivam admiserit, ex vasis etiam aureis & argenteis reficiendum. Quin imò tam amentis amoris signo nondum saturum, etiam in collegam regendi Regni adoptasse. Stultiores adhuc Heliogabalo sunt Christiani illi, qui tanto carnis corporisque amore fascinantur, ut omnes eò curas convertant, quâ ratione illud honorent, illud soveant, conservent; interea nobilissimi spiritus vivunt penitus obliti. Dicam eos etiam illis Aethiopibus simillimos, qui canem sibi in Regem acceperant Plutarchô teste, vestitum purpurâ & delicatissimis pastum cibis.

N. 276. Considera 2. Tantam esse Benignitatem Clementiamque Dei erga gravissimos peccatores, quantam erga rebellem filium exercuit mitissimus David c. 18. v. 5. Eodem enim tempore, quô homo peccator poenitentia tartareis cruciandus ex tenuissimo vita suæ filio suspensus cum Absolome hæret, Deus cum Davide exclamat: *Servate mihi puerum Absolom.* ut, quantum ex sua est parte, tentet omnia, manum porrigendò adjutricem, quâ exitio eum eripiat, dicens etiam Apocal. 3. *Ego sto ad ostium, & pulsò, cor videlicet peccatoris (ut addit glossa interlinearis) quod peccatò clausi hostis, hoc pulsat Deus inspirationibus suis.* S. Vincentius Ferrerius mentis suæ peracutum oculum defigens in divinam clementiam, eandem sequenti declarat exemplò Serm. 2. in Dom. 4. post Pentecost. asserens: si aliquis in præsentia Regis occidisset Reginam & filios Regis, & peccasset cum filiabus Regis: deinde veniret ad petendam veniam à Rege, utrum esset Rex in Mundo, qui

qui parceret tali, & remitteret? credo, quod non esset nisi Christus: nam si aliquis interfecisset omnes Apostolos, & peccasset cum omnibus mulieribus, & crucifixisset Christum; si post haec cum dolore cordis veniret ad Christum, & peteret veniam, statim parceret illi; notanter afferit Sanctus iste Orator: statim parceret, ut intelligat peccator, ad Christum reversurus, nullum excipi momentum, quod pro obtainenda quantocius venia ei non pateat aditus. Quis queso latrone illo & viarum grassatore crudelior, qui totam propè vitam innocentem fundendò sanguinem consumpsit? & tamen eodem momento, quod auditus est exclamare: *Memento mei, cùm veneris in Regnum tuum,* audivit à Christo, hodie tecum eris in Paradiso. rectissimè igitur ait S. Ephrem apud Didacum Nissen. Dom. 18. post Pentecost. Priusquam peccator pertingat ad januam, tu ei aperis. *Antequam tibi procidat, tu manum ei præbes.* Antequam lacrymas profundat, tuas super illum misericordias effundis. Charitas tua nostræ salutis avidissima se ipsa ad nos inclinat. Si proin videt hominem quasi facto ex peccatis fune cum Absolom pendentem, & æternæ traditum ruinæ, lamentatur cum Davide dicens v. 33. *Fili mi Absolom! Absolom fili mi! quis mibi det, ut pro te moriar &c.* Sicque videtur dare ansam Dæmonibus (si fas est ita loqui) verba Joab sibi objiciendi cap. 19. v. 6. *Diligis odientes te &c.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 20. & 21. lib. 2. Regum, in quibus describitur Amasa cædes per insidias à Joab facta, cædes quoque Seba, virilis Constantia mulieris Respha, corpora septem Sanctorum à Gabaonitis occisorum custodiens &c.

Considera 1. Optimam adulatoris pessimi figuram per Joabum re- N.277. præsentari, qui Amasam occidit, dum mentum ejus tenuit, quasi osculum ei datus: *Mentum enim dexterâ tenere, ait Glossa, est quasi ex benignitate blandiri: sed sinistram ad gladium mittit, qui latenter ex malitia percudit.* Hinc Ecclesiast. afferit c. 2. in labiis suis indulcat inimicus, & in corde suo insidiatur, ut subvertat te in foveam. Propheta regius, qui in tenera etiamnum atate de ferocissimis triumphaverat bestiis, discipiens ursos, superans leones, solis apibûs invasus præ formidine exclamat Psal. 117. *Circumdederunt me sicut apes.* Quid hoc rei? timeatne minutis.

B b b 2